

СЛОВО НА НЕГОВО ПРЕОСВЕЩЕНСТВО ТРИАДИЦКИЯ ЕПИСКОП ФОТИЙ ПО
СЛУЧАЙ ОСВЕЩАВАНЕТО НА КАТЕДРАЛНИЯ ХРАМ „УСПЕНИЕ НА
ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА” В СОФИЯ НА 28 МАЙ (15 МАЙ ст. ст.) 2011 г.

„...Нима Бог ще живее на земята? Небето и небето на небесата не Те побират, толкова по-малко тоя храм, който съм построил! (3 Царства 8:27)

Ваши Преосвещения, досточтими отци,
възлюбени в Господа братя и сестри!

Ако в стародавни дни Соломон е изрекъл тия слова със свещено удивление, то ние, новият Израил би следвало с още по-трепетно благоговение да благодарим на нашия Творец и Спасител. Защото заради нас човечите и заради нашето спасение Той е благоволил да пребъдва в издиганите от нас храмове с цялата пълнота на Своето Божество, а не както в старозаветната древност – напълно неосезаемо или в редки случаи – с видими образи на славата Си. Що е по-непостижимо за нас? Божието величие, което неизмеримо превишава познавателната способност на всеки сътворен ум или Божията любов и безмерното Божие снизхождение към нас, изпълващи с благоговейно удивление ангелските ликове? Тук, в храма на Живия Бог, Сам Той, Всеприсъстващият, от любов към нас, присъства чрез благодатта Си като в Свой дом. Според благовестието на светител Филарет, митрополит Московски, „както всичко в тялото е изпълнено със силата на душата, така в храма всичко е изпълнено със силата на Бога. Бог, Който се яви в плът, тук не само явява, но и предлага за храна божествената си плът. Тук Светият Дух диша в Тайнствата. Пълнотата на Божеството е била толкова преизобилна в Христовото тяло, че ‘целият народ гледаше да се допре до Него, защото от Него излизаше сила и изцеряваше всички’ (Лука 6:19) – дори само докосването до края на одеждата Му изцелило кръвоточивата. Подобно на това и в храма, при едно докосване на вратата до светинята, от нея може да излезе сила, която изцерява и духовно, и телесно. Всичко видимо, което се извършва тук – свещените действия, изображения, обреди – са сякаш изтъкана от Църквата свещена Христова одежда, проникната с Неговата невидима сила и оказваща благотворно и спасително въздействие на всички, които я доближават и я докосват с вяра”.

Ала как откликваме ние на Божията любов, на безграничното Божие снизхождение към нас, на неизчерпаемата Божия щедрост, която прави всеки православен храм съкровищница на небесни блага, прави го преддверие на блажената вечност, в което се срещат времето с вечността, ограниченото с безграничното, земното с небесното, човекът с Бога? О, дано по нищо не приличаме на ония, които казват: „построили сме Богу храм, посещаваме го на празници и така изплащаме дълга си. Дали сме и даваме Божието Богу, защо да не отдадем на себе си своето”? (по светител Николай Сръбски). Безумни думи! Нима на Бога е потребен храмът, нима Той се нуждае от нашето присъствие в храма и нима като влизаме в храма, отиваме да платим дълга си на Бога, че сетне спокойно да отдадем на себе си своето, да си поживеем и ние като всички останали човечи? Да не бъде! Нам е потребен храмът, не на Бога. На нас ни е нужен драгоценният дар, а не на Дарителя. Ние се нуждаем от дух и живот, извиращи от съкровищницата на благодатта, каквато е храмът, ние, а не Бог! За какво Му е нашият ръкотворен храм на Онзи, „Който, по думите на свети Николай Сръбски, не се чувствува тясно и в най-малката песъчинка, нито пък – достатъчно просторно в цялата звездна вселена”? „Зидайки храмове за Него – продължава светителят – вие зидате чрез

Него за себе си... Зидайки хубаво за Него, вие показвате на собствената си душа какво трябва да зида в самата себе си. Зидайки за Него по-хубаво, отколкото за тялото си, вие подсещате душата си да зида и тя по-възвишено и светло обиталище от това, което е потребно на тялото, а и от самото тяло ... Господ е преизпълнен с милост и слиза в каменните ви храмове, за да се срещне с вашите души”.

Да побързаме и ние, възлюбени, да посрещнем Господа, да Му благодарим, че ни удостои да осветим този свиден наш храм, да се помолим и на всепречистата Божия Майка, на Която той е посветен – в памет на Нейното живоносно Успение. Да се помолим да обдари Тя с вечни блага всички, които служат, молят се, трудят се, благотворят в този Неин дом, да дари вечни блага на всички ни. Да, именно вечни блага, защото – според напоените с неземно богословско съзерцание думи на св. Григорий Палама – Светата Дева е „начало, извор и корен на неизразими блага.” „Както единствено чрез нея дойде на земята, яви се и общуваше с човеците Този, Който за всички бе преди това невидим, така и в бъдещия несвършващ век нито едно светловидно божествено напредване, нито едно откровение на божествените тайни, нито едно духовно дарование не са достъпни за никого освен чрез нея.” И нека Тя да принесе на Своя Син и наш Бог изречените в древност от Соломон слова, които да станат и да пребъдат наша искрена и топла молитва:

„Господи, Боже мой! Чуй зова и молитвата, с която Твоят раб Те умолява днес. Да бъдат очите Ти отворени към тоя храм денем и нощем, към това място, за което си казал: името Ми ще бъде там; чуй молитвата, с която ще се моли Твоят раб на това място. Чуй молбата на Твоя раб и на Твоя народ Израиля, когато те ще се молят на това място; чуй от мястото на Твоето обиталище, от небесата, чуй и помилвай.” (3 Царства 8:28-30). Амин.